

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 299

ערש"ק פרשת "וישב" כ' בכסלו תשע"ב

לראות את הגאולה בעיניים!

ידוע העניין ומפורסם הדבר שאין דבר שקורה סתם. הקב"ה ישתבח שמו לעד, שהוא עילת העילות וסיבת הסיבות, מנהיג את עולמו בסדר מופתי ושולט בשליטה מוחלטת על כל דבר ועניין, והכל לטובתינו הנצחית. בפרשתינו מסופר על יוסף הצדיק שבגיל שבע עשרה היה צריך לגלות מעל שולחן אביו בעל כורחו לארץ הטמאה ביותר בעולם - ארץ מצרים דאז. קשיים ונסיונות רבים היו מנת חלקו של אותו צדיק וקדוש. כשנמכר לבית שר הטבחים המצרי, היתה אשתו של אותו רשע מנסה לשדל את יוסף לעבור עבירה. במדרשים מפורט איך ניסתה אותה מרשעת להחטיא את יוסף והיתה משתדלתו בדברים יום יום. גם אחרי שנאסר יוסף עקב העלילה הזדונית שהיא העלילה עליו, עדיין לא טמנה ידה בצלחת. היא המשיכה לאיים עליו ולצערו. במדרש רבה מובא שמלבד זאת שרצתה לפתותו למעשה עבירה, רצתה אותה מרשעת גם להכשילו בעיניו, עד שנתנה שיפוד של ברזל תחת צווארו כדי שיתלה עינו ויביט בה, ואף על פי כן לא היה יוסף הצדיק מביט בה. אך גם בזה לא תמו נסיונותיו של יוסף הצדיק. גם אחרי יב' שנה שהיה בבית האסורים, אחרי שנתמנה למשנה למלך, היה לו נסיון קשה. תהלוכה מלכותית נערכה לו לרגל מינויו לתפקיד הרם, וכתוב במדרש, שבעת התהלוכה המפוארת, היו בנות מלכים מציצות עליו מן החרכים והיו משליכות עליו תכשיטים יקרי ערך, והכל כדי שיתלה עינו ויביט בהן. אכן עמד יוסף הצדיק בנסיונות בגבורה עילאית ושולט ביצרו שליטה מוחלטת. אף הקב"ה ישתבח שמו לעד התפעל מיוסף הצדיק ומגודל קדושת שמירת עינו, עד שאמר: "עלי לשלם שכר לאותה העין" (מדרש רבה יד,ו). אל לנו לחשוך שכל השתלשלות העניינים שהיתה ליוסף הצדיק היתה בכדי. הכל היה מושג ומתוכנן מאת ריבון כל העולמים ואדון כל האדונים. בספרים הקדושים מובא שתועלת עצומה היתה מזה לכל ישראל ובפרט בגלות מצרים. ידע הקב"ה ישתבח שמו לעד, שעתידים עם ישראל לגלות למצרים ולהשתעבד בה. מצרים כאמור היתה הארץ הטמאה והשפלה בעולם. הקדושה והטהרה לא מצאו יד ורגל במקום טמא זה. הקב"ה באהבתו הרבה ובחמלתו על עמו וצאן מרעייתו, הקדים תרופה למכה. יוסף הצדיק נשלח הרבה שנים לפני להכין את הקרקע. מכוח קדושת זה הצדיק אשר גבר בתקיפות עוז ועמד בנסיונות, שבר את מלתעות הרשע וניתץ את כוח הטומאה הנוראה של מצרים, עשה בזה טובה גדולה לכל ישראל עד היום הזה, ובזכותו היו יכולים כל ישראל לשמור ברייתם, קדושתם וטהרתם במדינה שפלה וטמאה כזאת. יוסף הצדיק נשך בנו כוח ויכולת לעמוד בנסיונות בעיניי קדושה, אך עדיין נשארה לנו עבודה לא קלה ובפרט בדור האחרון הזה לצערינו הרב. היצר הרע יודע היטב שגאולת ישראל תלויה בעניינים חשובים אלו של קדושה וטהרה, ובפרט בעניין של שמירת העיניים, וכן כתוב בספר הנפלא "והאר עינינו", המדבר על שמירת הראיה ממראות נגעים: "ועל ידי שיתחזקו ישראל בשמירת הראיה, נעשים ראויים לגאולה העתידה ומקרבים אותה, שהגאולה העתידה תלויה בעמידת כלל ישראל בנסיונות בעיניי קדושה ובפרט בשמירת הראיה, כמו שכתב החיד"א (נחל קדומים פרשת בראשית): "והעין תלויה לפי מעשה ישראל במראית העין, שאם יפגמו חס ושלוש בראות, ילכדו בעבירה ויתחזקו עין של עשיו וישמעאל, ואם יתחזקו לשמור ראות העין, ימחו עשיו וישמעאל ויבוא גואל, וזה רמז כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון". וכן למדנו מיוסף הצדיק שזוהי משימת כלל ישראל באופן מיוחד בתקופה שלפני הגאולה העתידה, הוא הדין בירוינו - דור עקביתא דמשיחא, דהרי כל פרט שזכה בו יוסף הצדיק במלוכה, קדם לו נסיון בעיניי קדושה". וכדאי לקרוא עוד בספר הנ"ל מאמרים, עצות ודרכים להתגבר על היצר בעניין חשוב זה. אחים ואחיות יקרים, בואו ונפקח את עינינו רק לדברי תורה וקדושה, לדברי חיזוק ואמונה, לדבר מצוה וטהרה, ונזכה לגאולה השלמה במהרה!

הקנאה!

מספרים שכאשר הוצרך מחולל תנועת המוסר, רבי ישראל סלנטר זצוק"ל להפגש עם עשיר אחד בביתו, חזר ושינן, פיזם וניגן לעצמו בניגון שובה לב, עשרות פעמים את מאמר חז"ל: הקנאה, התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם. שמא חלילה וחס תתעורר ולו במקצת הקנאה בעת שישהה בביתו של העשירי!!! ואם גאון עולם זה הוצרך לכך, אנו מה נענה אחריו!!! ובפרט בדור שלנו זקוקים אנו לשמירה ולזהירות יתירה, שכן חדשים מקרוב באו אופנות ומודות, מכוניות יוקרה ודירות פאר ואין סוף להמצאות ולהתפתחויות, ומה שהיום חדש ומיוחד, בעוד יום כבר היה לדבר מן השורה... וכבר אמרו חז"ל (שבת י'): מוסר והדרכה להורים, שלא יפלו בין הבנים, שהרי בשביל כתונת הפסים שעשה יעקב ליוסף, נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים. ומספרים על עני מרוד, ששנים סבל מחרפת רעב וכל אשר טמן ידו בו, ירד לטמיון. והנה, גלגל הוא שמתהפך בעולם, ויום בהיר אחד עלה אט אט על גל ההצלחה והפך להיות לאחד מעשירי העיירה. אחד מהעשירים שהכירו זה מכבר, לא יכל לסבול זאת ושאלו כמיתמם, כיצד חלה התפנית החדה? ענה לו העני, שיום אחד החליט להפטר מן העניות, יצא לשדה שבקצה העיירה, חפר בור וזרק במהירות את העניות לבור עמוק וכיסה אותו ושב לביתו, ומני אז צלח מולו, טיפס ועלה... העשיר בקנאותו כי רבה, החליט עוד באותו היום לטפל בבעיה עד תומה. ניגש לשדה וחפר את הבור והנה קצצה העניות ויצאה בשמחה מן הבור, הודיע לה העשיר כי תוכל לשוב לבעלה הראשון, מוכן הוא אף לערוך בביתו "שבע ברכות". אך העניות ענתה לעומתו בלשונה השנונה: לבעלי הראשון שקברני באישון לילה ואפילה, לא אשוב לעולם, אך אתה שהצלת אותי והוצאתני מחשיכה לאורה, לא אעזבך מעתה ועד עולם... אחים יקרים, נשמח בחלקנו ונודה לבוראנו, נשריש בקירבנו שאין אדם נוגע במומן לחבירו אפילו כמלוא נימא, ונזכה לגאולה השלמה במהרה!

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרבו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
17:50	17:18	16:16	ת"א
17:46	17:17	16:02	י-ם
17:40	17:16	16:05	חיפה
17:45	17:20	16:20	כ"ש

הפסרת השבוע:
"כה אמר"

מטעמים לשבת

"וישב יעקב" (לו,א)

אמר רבי חוניא: משל לאחד שהיה מהלך בדרך וראה כת של כלבים ונתיירא מהם וישב ביניהם. כך כיון שראה יעקב אבינו עשוי ואלופיו, נתיירא מהם וישב לו ביניהם (בראשית רבה פד,ג). מסופר על רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, רבה של פראג, שפעם פנה אליו כומר שונא ישראל מפורסם בשאלה קנטרנית ואמר לו: שמעתי שאתם היהודים נוהגים כבוד ברב שלכם וכשרואים אותו קמים מפניו. כמו כן שמעתי, כי מנהגו של יהודי, כשמתנפל עליו עלב ונובח לקראתו, לשבת על הארץ. מתכבד אני לשאלך: כיצד אתם נוהגים כשמזדמנים לפניכם רב וכלב ביחד? כלל גדול בדינו - הרב שהבין שכוונתו רק לקנטר, השיב לו מתונות - כשההלכה רופפת ומסופקת בדינו, אז אנו אומרים: "צא וראה איך העם נוהג". אדרבה, בוא ונצא שנינו אני ואתה יחד לרחוב היהודים ונראה כיצד העם נוהג... (תורת הפרשה)

"מה בצע כי נהרוג את אוזינו"

וכיסינו את דמו" (לו,כו)
שתי מטרות יש בהריגתו של אדם: או כדי להטיל אימה על הציבור, "למען ישמעו וייראו", או כדי להשקיט את יצר הנקמה, המפעפע בליבו של אדם. אבל כאן אומר יהודה: הרי אין שתי המטרות האלו, כי אנו לא נרגיע את עצמנו, אדרבה תהיה לנו נקיפות מצפון, שהרגנו את אחינו, וגם לא נטיל אימה על איש, כי "וכיסינו את דמו", נצטרך להסתיר כל העניין, אם כן, "מה בצע", מה תועלת נפיק מהמעשה הזה. "וישמעו אחיו", אחיו קיבלו את הצעתו. (מ.ש.ת.).

"ויהי כמשלש זודשים..."

"ויאמר יהודה הוציאוהו ותשרף" (לו,כד)

כתב ב"קול שמחה": מכאן רמז לנר חנוכה, שחל שלושה חודשים אחרי ראש השנה. נר חנוכה מצווה שיהיה מבחוץ - "הוציאוהו" - "על פתח ביתו". "ויאמר יהודה" - רמז הוא למה שרבי יהודה אומר: "חונני שהדליק נרו מבחוץ ונשרף הפשתן, פטור מפני שהוציא ברשות" (שבת כא)... (מענינה של תורה)

"ויבאן ויאמר" (לט,ז)

אמר ה"שפת אמת" זצ"ל: כאשר משדלים אדם לדבר עבירה, הרי בראש ובראשונה עליו להתנגד בתוקף, ללא כל טעם ונימוק, מבלי להיגרר לויכוחים ולסברות, אלא לומר רק: איני רוצה, מכיון שאסור! - "וימאן". ורק לאחר מכן יכול הוא להסביר את עמדתו בנימוקים הגיוניים: "הן אדוני... אינני גדול... ואיך אעשה...". (מענינה של תורה)

מזקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

כולם, והוא עצמו ישב במקומו של רבי שמעון בר יוחאי ולימדו סתרי תורה. לאחר פטירת האר"י הקדוש זי"ע, נמנה רבי יוסף המערבי בין שלושת תלמידיו הגדולים שנשארו בחיים ולא פגעה בהם מידת הדין - כי רובם נסתלקו באותה שנה - והם, **רבינו חיים וויטאל זצ"ל** גדול תלמידיו, **רבינו גדליה הלוי זצ"ל** גיסו של מהר"ו, ו**רבינו יוסף המערבי** שהגיע ממרוקו ונמנה על גדולי התלמידים. דרוש שלו לסוכות נדפס בסוף ספר "מבוא שערים", ודרוש "חפצי בה" בתחילת ספר "שמחת כהן" - אבל עיקר חידושי תורתו ספון בכתיבים, ביניהם חיבור שלם על האידרא רבה וחיבור הכולל דרושים וכוונות שקיבל מהאר"י הקדוש. רבי יוסף, שזכה לגילוי אליהו, ירד לאחר פטירת רבו למצרים והפיץ שם את תורתו, שם פניו לארץ מולדתו ובכל מקום בואו הרעיש את הלכות בתורתו וקדושתו, והשיב לב ישראל לאביהם שבשמים. הכל נקשרו אליו בעבותות אהבה והערצה שלא פסקו מאות בשנים, זי"ע"א. לפי המסורת נפטר הצדיק ביום שישי, בשעה ארבע אחר הצהריים. כשעה לפני כניסת השבת. ביקשו אנשי החברה קדישא לדחות את ההלוויה ליום ראשון. פנה רב העיר אל הנפטר ואמר: "האם יספיקו להביאך למנוחת עולמים לפני כניסת השבת?", ונענה בראשו. היה שם עשיר אחד שהיתה לו כבדת ארץ בסמוך לעיר. נענה ואמר: "בית הקברות מרוחק הוא, אם ברצונכם, קיברוהו בחלקת האדמה שברשותי". ההצעה התקבלה, ובתוך מחצית השעה נערכה הקבורה. לאחריה ערמו על הקבר אבנים רבות, לציון המקום, ואמרו: לאחר השבת נשוב ונקים מצבה ואוהל, כנהוג בקברי גאונים וצדיקים. בלילה, ליל שבת, הופיע הנפטר לרב העיר בחלמו ופניו זוהרים כזוהר הרקיע. אמר: "תודה לך על שעסקת בקבורתי בו ביום, ודע לך כי איני רוצה מצבה בנויה על קברי - גל האבנים שההמונים ערמו בחיפזון מאימת השבת המתקרבת, חשוב בעיני יותר מכל, ומבקש אני שזו תהיה מצבתי עדי עד, למען ידעו הכל כמה חשובה שמירת השבת וכמה יקר הוא החיפזון שנחפזים כדי שלא לחללה חלילה!". כאשר פלשו הגרמנים לטוניסיה, ביקשו להקים את מחנה צבאם בשדה הסמוכה לעיר. ראה מפקדם את גל האבנים, והחליט ליישר את השטח. מה עשה, הביא בולדזור ענק והורוה לפזר את גל האבנים. שעט הבולדזור לעבר הקבר הקדוש, ובהגיעו למרתק של חמש אמות השתק מנועו ועצר. הביאו טכנאי לבדוק ולאתר את סיבת התקלה, ולא מצא כל פגם. ומאז ועד לסיפור המעשה, במשך עשרות שנים, עמד הבולדזור המשותק ליד הציון, לפירסום הנס!

(מענין השבוע)

הגאון **רבי שאול מיקץ שלי זצ"ל**, כיהן כמריץ תורה באי גרבה והעמיד תלמידים לאלפים. הוא נולד בשנת ת"מ, זכה לזיקנה מופלגת, ונפטר בארץ ישראל בגיל תשעים. בנוסף לתורה בעל פה שהרביץ ולימד, היה גם עורך ספרים. ובין השאר חיבר את הספר "מסר אבי", ובו כלל סיפור השייך לפרשתנו. חז"ל אמרו, כי אחי יוסף קראו "לכו ונהרגו", ורוח הקודש השיבתם: "נראה מה יהיו חלומותיו". כלומר, אין האדם יכול לשער את תוכניתיה של ההשגחה העליונה! מעשה בסוחר יין, עני מרוד, שלא השתכר אפילו להוצאות שבת. הצטערה אימו הישישה בצערו, והיתה מתפללת עבורו שיזכה ויתעשר. בכל יום היתה מציעה לפני הבורא הצעה חדשה, יום אחד ביקשה שבנה יזכה בהגרה, יום שני ביקשה שימצא מציאה, ויום שלישי שימצא איוו המצאה... השבת התקרבה, ולאיש אין כל בביתו. נזכר שיש ברשותו כמה חביות יין מאיכות ירודה. אולי ימצא להם קונה, וירויח כמה פרוטות לחם משנה. ביקש מאימו שתציע קנקן מאותו יין ליהודי שכן. נטל הלה את הקנקן ושלם את מחירו. שמחה האם. ריחרח הלה ביין ותהה על קנקנו, עיזה את פניו וביקש כספו בחזרה. חזרה האם בוכיה. אמר לה בנה: "אל תבכי אמו, מן השמים ירחמי". אותו רגע נשמעו נקישות בדלת. עשיר אחד נכנס ושאל, אם יש להם יין טוב. נבוכ המוכר ואמר: "יין טוב? אתה תאמר אם טוב הוא". הושיט לו את הקנקן. הריח בו האיש, טעם ממנו, ואורו עיניו. "מה מחירו?", שאל "דינר זהב", השיב הסוחר... "ויש לך עוד מיין זה?" שאל העשיר. "יש ויש", ענה "טוב", אמר העשיר, "אני עומד לערוך משתה גדול וזקוק לכמות נכבדת. אקנה ממך את כל המלאי". ובו ברגע, הפך הסוחר לעשיר... אמרה אימו: "שמעני, בני! מזה זמן רב התפללתי עבורך. הצעות רבות הצעתי לבורי יתברך. אבל דרך זו - מעולם לא עלתה בדעתי..."

שיירות ארוכות היו גודשות את הדרכים בשלהי חודש כסלו, ופניהן מועדות לעיר אל כמה בחבל גאבס שבטוניסיה, להילולת הצדיק **רבי יוסף המערבי זצ"ל**, החלה בראש חודש טבת ונחוגה בתופים ובמחולות, שריות ותשבחות, ברכות והודאות, צדקות ותרומות ליתומים ולא למנות, ברוב עם ועדה, אנשים לאלפים ולרבבות, ולאור המוני נרות ושללבות דוגמת הילולת דרשב"י במירון. רבי יוסף המערבי, מתלמידי האר"י הקדוש היה. וכשהיה רבינו האר"י עולה עם תלמידיו לאתרא קדישא מירון, היה מושיבים במקום בו גילה רבי שמעון בר יוחאי את האידרא רבה, ומושיבים כפי שורש נשמתם. את רבי יוסף המערבי הושיב על מקומו של רבי יוסי, את רבי יצחק הכהן במקומו של רבי יצחק, וכן

והייתם לי סגולה

סגולה לחלומות: להיות זהיר בקריאת שמע שעל המיטה, ושיהיה גופו טהור ויהיה זהיר בטבילת עזרא, ושהמזונה בכפת אכל חדרו תהיה כשרה.

(ישועה והצלחה)

זיזרת השיבו

רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום - הוכח זאת מפרש"י בפרשתינו.

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישרא ברכה

תשובה לחידה מפרשת "וישלח": לבד ברש"י, לבד ברש"י מדרשי אגדה, לבד-כה-ל בפסוקים, לבד-כה ברש"י.

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרב' שליט"א

תזכור הבנים

דוגמא אישית לבידות

בספר "כצאת השמש בגבורתו", הביא מעשה ברבי יחיאל דנציג מאלכסנדר, ששהה במעיינות הרחצה בלוויית בנו ומשמשו.

נודע לו כי באותו מקום שוהה גם אברך אחד מנכדי אחד מגדולי הצדיקים. שלח את בנו לומר לו שהוא רוצה לבוא אל אכסנייתו ולהתראות עימו, לכן שיקבע שעה שיוכל רבי יחיאל לבקר את האברך. הנכד קבע למחר בשמונה בבוקר. למחרת הזדרז רבי יחיאל והלך עם בנו אל האכסניה של הנכד. כשבאו, להפתעתם לא מצאוהו כי הקדים לצאת. לא הקפיד רבי יחיאל, העביר על מידותיו ושלח שנית שליח לקבוע זמן אחר. וכך חזר הדבר כמה פעמים, רבי יחיאל הולך כפי השעה שקבע, והלה בחוצפתו נעדר מהבית, הדבר חרה מאוד לבנו על הזלזול שהאברך נוהג בכבוד אביו. פייסו אביו: ראה נא בני, הרי עיקר עבודתנו כל הימים היא על מידת ההכנעה וההעברה על המידות, ועתה משבאה לידינו הזדמנות לבצעה הלכה למעשה, לא נקיימנה?! ולא אז רבי יחיאל משם, עד שסוף כל סוף נפגש עם אותו אברך.

סיפור זה מלמדינו שמעשה אבות - הוא, הוא סימן לבנים, בלי דרשות מוסר ובלי הטפות אחרות, המעשה הוא הקובע ולא המדרש, ואם נבין ונעשה זאת, הרי שהדברים יפעלו את פעולתם מבלי דיבורים, והנסיון יוכיח.

שלום בית

הנשק הסודי...

סיפר המגיד הירושלמי הגר"ש שבדרון זצ"ל, שבשיעור שהיה משמיע רבי עקיבא איגר זצ"ל בישיבתו, היה משתתף גם בעל בית אחד, שהיה תלמיד חכם. פעם אחת הגיע קצת באיחור לשיעור, והנה הוא נכנס לאולם ורואה שהמקום ריק ואין שם איש. התפלא האיש ולא הבין את פשר הדבר, שהרי כרגיל זהו הזמן שבו השיעור נמצא בעיצומו, עד שמצא בחור אחד וממנו נודע לו, כי הרב אומנם הגיד שיעור, אך באמצע השיעור שאל בחור קושיא והרב אמר תירוץ, אבל הבחור התעקש פעם ועוד פעם, וכל הזמן הרב ענה אותו תירוץ. הבחור לא הבין, וכך שאל אותה קושיא שבעים פעם ורבי עקיבא איגר ענה אותו תירוץ עד שנחלש והתעלף ולא יכלו להעירו. מיד הזעיקו רופא, והרופא קבע שמצבו חמור וציוה להחיש אותו מיד לביתו. הבחור ידע לספר לאותו בעל בית, כי הרב שוכב עתה במיטתו בבית והוא ממש בסכנת נפשות. שאל בעל הבית את הבחור מה היתה הקושיא ומה היה התירוץ. התפלא הבחור ואמר לו: איך יכול אני במצב כזה להתרכז ולומר לך זאת? הלא המצב כה חמור! אבל האיש התעקש עד שהבחור אמר לו את תוכן הקושיא והתירוץ. התפלא בעל הבית ואמר: הרי הרב צודק, על מה התעקש אותו מקשה? רץ בעל הבית לביתו של רבי עקיבא איגר, ומצא את כולם שרויים בדאגה עמוקה. בני המשפחה היו מתוחים ומבוהלים, המצב קריטי, כבר הזמינו חברה קדישא והדליקו נרות. אותו בעל בית לא איבד עשתונותו, הוא ניגש למיטתו של הרב והבחין ששפתיו נעות. התכופף אליו ושמע מה הוא לוחש ולאחר מכן נעמד ויצא החוצה באומר: כבו את הנרות, הרב יבריא. מיד רצו אליו כולם ושאלו אותו: זאת מנין לך? איך אתה כל כך בטוח? נענה האיש ואמר: אספר לכם. התכופפתי והטיתי אוזן ללחשו של הרב, וכה אמר: ריבונו של עולם, אני מבקש שתשלח רפואה שלמה בגלל שני דברים. דבר ראשון, גלוי וידוע לפניך שהתירוץ שלי נכון, כוונתי לאמיתה של תורה, וממילא, בזכות התורה האמיתית שאמרתי אני ראוי לרפואה שלמה. דבר שני, אם אמות עכשיו, חלילה, לא יוכל הבחור לחיות במנוחה כל ימי חייו, כי הוא יתייסר על שהיה הגורם למוותי, וגם בגלל זה אני מבקש ממך שתשלח לי רפואה שלמה. כששמעתי כך מהרב, סיים בעל הבית, בטוח אני כי ה' ישלח לו רפואה. וכך אומנם היה, שרבי עקיבא איגר הבריא וחזר לאיתנו. וממעשה נפלא זה נלמד מהי כוחה של תפילה, וכאשר נאמץ את הכוח הנפלא הזה לבקשות ותחינות עבור שלום ביתנו, כדאי הוא הא-ל-הנאמן, השומע תפילת כל פה, שנסמוך עליו ונשקיע כוחנו בזה, והוא יעננו ביום קוראנו ויתן לנו במידה טובה ומרובה שלום ושלווה, ברכה והצלחה וכל טוב.

אברי שפר

•הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר: ליצנות - צחוק הכסיל.

•הרה"ק רבי אייזיק חריף אומר: טרם ראיתם חכם נכשל בשטות, טרם ראיתם שוטה נכשל בחוכמה.

•הרה"ק רבי לוי יצחק מברדישוב אומר: האור - יש שמסנוור עיניים, יש שמאיר הרבה ויש שמאיר מעט. החכם - יש המבריק בחוכמתו ויש המגלה טפח ומכסה טפחיים. לא כן הטיפש - תמיד טיפש.

•בעלי המוסר אומרים: החכם כשטועה מאשים את עצמו, והכסיל בטעותו מאשים אחרים.

(פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

ולהרשותך להכנס לעיר. ברם מה נעשה, והגיעה אלינו ידיעה מאותה מדינה, שאתה בא ממנה, כי אתה חייב לאיש מתושבי המדינה סכום כסף, והוא תובע ממך את פרעון החוב. כיון שאי אפשר לך לשלם את החוב כאן, מוכרחים אנחנו להחזירך למדינה ההיא, ורק אחרי שתפרע שם את חובך, תוכל לחזור ולבוא לכאן". פרץ אבי המשפחה בבכי גדול, התנפל לרגלי השוטרים וביקש מהם רחמים: "זה לי עשר שנים, אמר, שלא ראיתי פני אשתי ובני הרשוני, נא, לבוא אל ביתי, והרי אני משלם לכם את החוב ככל כפליים. אך תנו לי להשאיר עם בני ביתי!". "מה תועיל בזה שתשלם ככל כפליים מן הסכום שאתה חייב", השיבו לו השוטרים, "אם אין אנו יכולים להחזיר את הכסף לאיש שאתה חייב לו?". "אם כן, הרשוני נא להשאיר עם בני משפחתי אך חודש ימים, וכתום המועד אעשה כדברכם ואחזור למדינה ההיא. אך כלום אפשר", הוסיף והתחנן האיש, "שלא תתנו לי לראות את בני משפחתי אחרי שנות פרידה רבות אלה, ואחרי שנתייגעתי בטלטולי דרך מרובים כל כך?". אך כל תחינותיו והפצרותיו היו לשווא. "מבוקשך זה ינתן לך. נרשה לך לראותם מרחוק, ואחרי כן תקום ותיסע מכאן". מה גדולה היתה שמחתם של בני משפחתו בראותם, כי נפתח השער לפניהם, שכן בטוחים היו, שניתנה הרשות לאביהם לחזור לביתו. אולם, ברוב צערם, ראו כי השוטרים מחייקים באביהם ואין נותנים לו לגשת אליהם. ואחרי רגע לקחו והעלוהו על הספינה, כדי שיחזור לאותה מדינה ויפרע חובו לאיש הנושה בו. נקל לשער צרת נפשו של האב האומלל. האם לא היה מטיב לעשות, אילו שמע בעצת ידידו, שהזיהו בעוד מועד? והרי כך ממש דרכו של אדם. כמה יגיעות קשות מתייגע אדם בעולם השפל, בכמה יסורים הוא מתייסר עד שהוא מגיע לעולם האמת, מקור מחצבתו ומקום מגוריו האמיתי, שם נמצאים קרוביו ובני משפחתו. וכשהוא בא אחר שנים רבות של לבטים וטלטולי דרך למקום הנכסף, יש שהוא מתחייב לשוב ולחזור לעמק העכור, לעולם השפל, וכל זאת בשל פרוטות אחדות שנשאר חייב. כלום כדאי הדבר?

(משלי ה' הפץ חיים)

ידעו ומפורסם הדבר, שבשביל כל פרוטה ופרוטה שאדם נשאר חייב לחבירו בעולם הזה ולא פרעה, הוא מתחייב להתגלגל רחמנא ליצלן, ולרדת שוב לעולם השפל, להולד מחדש כדי שיוכל, בגילגולו החדש ולפרוע חובו. אל יקל אדם ראשו בעניין זה של גלגול נשמות ולידה מחדש, כי דבר נורא וקשה הוא. ולמען אשר תדעו מהו, אמשול לכם משל. מעשה באדם שירד מנכסיו. עזב האיש את ביתו ואת משפחתו והרחיק נדוד למדינה רחוקה, מהלך של אלפי מילין בדרכי היבשה והים. במקום גלותו, שהה שנים רבות, ובקושי רב וביגיעה מרובה השתכר די מחיתו. נעצב האיש אל ליבו, ונפשו היתה מרה עליו בשל תהפוכות גורלו. לימים הצליח במעשיו ונתעשר עושר רב. מיד עמד ושיגר איגרת לביתו והודיע לבני משפחתו את דבר הצלחתו, וכי יש בדעתו לצאת בקרוב לדרך ולחזור לעיר מושבו. אולם לא יגיע לשם אלא לאחר שבעה חודשים, מכיון שעליו לעבור שיבעה ימים, וכל יום, ההפלה בו נמשכת חודש. גודל השמחה שהיתה בביתו של היורד בשעה שנתקבל מכתבו - אין לשער כלל. לפני צאתו מן העיר הלך האיש להפריד ממכריו ומידידיו. אמר לו אחד מידידיו: "מאחר שאתה עוזב מקום זה לעולמים, בדוק יפה אם לא נשארתי חייב כלום לאיש, כי אם לא כן, עלול הדבר לגרום לך תקלות מרובות, ומי יודע אם לא יצוה מלך המדינה על שוטריו להחזירך הנה". צחק האיש לדברי ידידו. כלום יתכן הדבר, שבגלל פרוטות אחדות, שישכח אולי, לפרוע מחמת תירדת הנסיעה, יבואו להחזירו מביתו לכאן? הקל ראשו באזהרת ידידו והפליג לדרך. מן הדרך הודיע לבני משפחתו, כי הוא חוזר הביתה ואף פרש את מועד בואו. ביום המיועד, אחרי פרידה כל כך ארוכה, יצאה כל משפחתו לנמל וחיכו בקוצר רוח לבואו. ביותר גדלה שמחתם, משראו מרחוק את ספינתו קרבה והולכת לחוף. אולם מיד כשירד מן הספינה אל החוף, נסגרו שערי הנמל, והם נשארו עומדים בחוף, ולא יכלו אלא לשמוע את קולו של אבי המשפחה בהתחננו אל שוטרי הנמל ומבקש מהם, כי יתנו לו להכנס אך לשעה קלה לעיר כדי לראות את בני משפחתו, שנפשו יוצאת אליהם אחרי שנים רבות כל כך של פרידה. שמעו את השוטרים משיבים לו כדברים האלה: בודאי, היינו רוצים למלא בקשתך

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ אסור להשתמש בטלפון בשבת, וכן אסור להשיב ולענות למי שטלפנו אליו, אבל לצורך חולה שאין בו סכנה מותר להשתמש, ובתנאי שהגבהת השפורפרת והנחתה במקומה נעשית על ידי גוי.
- ✓ יש להקפיד על כך להפסיק את חיבורו של הטלפון מבעוד יום (על ידי הוצאת התקע מן השקע או על ידי המתג המיוחד לכך) כך שכאשר יצלצל אדם - לא יישמע קול הצלצול.
- ✓ כאשר מטלפנים בשבת לצורך פיקוח נפש, אם אפשרי הדבר ירים את השפורפרת בדרך שונה ממה שרגיל לעשות בימות החול, כגון שירים את השפורפרת במרפקו, ושינוי זה עדיף יותר מאשר שינוי שירימו שני אנשים יחד את השפורפרת.
- ✓ אין להשאיר בשבת מזכירה אלקטרונית פתוחה בשבת במערכת הטלפון אשר עונה על ידי הקלטה לכל מי שמטלפן, והמטלפן משאיר את מספר הטלפון שלו ומוסר את הודעתו, ויש בזה כמה טעמים לאיסור, ולכן צריך לנתק מערכת זו מלפני השבת. וכן אסור להשתמש בשבת במכונת פאקס, גם אם ערך אותה והניחה פתוחה מערב שבת.
- ✓ דלת הנפתחת אוטומטית באמצעות חשמל או דלת הנפתחת כתוצאה מדריכה על מישטח הסמוך לה, אסור לעבור דרכה בשבת, כיון שהנכנס והיוצא מפעיל זרם חשמל בזמן שמתקרב אליה. וכן דלת שעם פתיחתה נדלקת נורה חשמלית, אסור לפותחה בשבת.
- ✓ אסור להכנס לבית שמותקן שם דלת - שכאשר נכנסים לבית ונפתחת הדלת, פעמון חשמלי מצלצל בתוך הבית פנימה, כדי שבני הבית ידעו שנכנס אדם לבית, וכן אסור לצאת מהבית כי הפעמון מצלצל שוב פעם כשיוצאים.
- ✓ יש להחמיר מלהכנס בשבת לבית אשר קיימת מצלמה ליד הדלת ומצלמת את כל הדופק בדלת, כדי שידעו בני הבית מי הוא האיש הרוצה להיכנס לביתם.
- ✓ אין להשתמש בשבת בפעמון, ואפילו בפעמון רגיל שאינו מופעל על ידי חשמל, וכל שכן בפעמון חשמל.
- ✓ טעה ולחץ על כפתור של פעמון חשמלי, ובעודו לוחץ נזכר ששבת היום, יש להתיר לו להרפות ידו מן הכפתור, כיון שאין כאן כיבוי גמור אפילו מדרבנן אלא רק הפסק כוח אלקטרי, ולכן אפשר להתיר להרפות ידו, כיון שייגרם לו צער גדול ובזיון אם ישאר כך כל השבת. ומכל מקום אם בשעת הסרת האצבע מן הכפתור נדלקת נורת בקרה (העשויה כדי לוודא שהפעמון פועל) - אסור להרפות ידו מן הפעמון.

(השבת והלכותיה)

העלון מוקדש לעילוי נשמת
מנצור בן מוהטרם
נג' טבת תשע"א
ת.צ.ב.ה

להצלחת משפחת יעקביאן

פרסום, הקדשות, לע"ג, לרפואה, להצלחה. לפנות למערכת: 03-5591756, פקס: 03-5584485